

Nyíracsaádi ÉLET

VII. évfolyam 9. szám

Nyíracsaádi havonta megjelenő lapja

Ára: 20,- Ft

1996. október

Ünnepünkre emlékezünk

1956. október 23.

Egy dátum, amely mindenki-nek mond valamit, akár előtte, akár utána született. Aki már eszmélő fejjel élte meg, annak is, aki még nem is emlékszik rá, vagy ami ezzel egyenlő: utána született, annak is. Előbbinek eszébe jut-tatja a nagy (keddi) nap méltóságát, felszabadult újjon-gását, azt az örömet, amelyet nem egy diák így fejezett ki, miután iskolatáskával vagy anélkül hazaszaladt a felvonulásról: Éppen olyan volt, ahogyan a történelemtankönyvből elképzeltem március 15-éről.

Valóban olyan volt. Azaz egészen más, mint az 1950-es években megszokott május elsejei vagy április negyede-kei felvonulás. Ott a kötelező lelkesedés, itt a szabadság mámor. Ott a vörös zászló, a piros-fehér-zöld. Ott a zonyosság: a majálisi virsli és sör itt a bizonytalanság; mit szól mindehhez a hatalom. Máskor kevesebbet is használtak fegyvert csoporto-suló emberek ellen. Csak hát, még csak két héttel voltunk az október 6-i Rajk újrate-metés után, ahol a pártvezet-és egyetlen szalonképesnek tűnő tagja, Apró Antal ígerte meg, hogy soha többé ilyen tragédiát.

Minden jel arra vallott, hogy az ígért nemcsak szép szó maradt. A Rákosi felváltó Gerő-vezetés erőltet próbál-kozása után a hivatalos hang személyileg éppen Kádár jó hangja - nyugtatott meg mindenkit, hogy elítélik azokat, akik a jogosan elége-detlenkedő néptömegekről azt állítják, hogy fasiszta cső-szelék. Majd jön Imre, és a többiek, akik azt kérik, őrizzük meg a forradalom tisztaságát. Ebben nincs is hi-sza, az egész világot bejárja a ró-tó, amelyen fiatal fegyve-ies őrzi a betört kirakatot, nehogy kirámozzák a mögöt-te lévő boltot.

Azán jött a Parlament előtti vérengzés, amelyet ma sem tudunk ki szervezett. Pusztán ballisztikai jellemzők alapján tudható, hogy a lövé-ssek az Országházzal szemben a lévő Földművelésügyi Mi-nisztérium tetejéről jöttek, de hogy ki lött és kinek a pa-rancsára, az ma is titok. Mindezek reakciónak is volt tekinthető a budapesti pártbizottság Köztársaság-teri épületének október 30-i pstroma, a védők egy részé-nek kivégzése. (Ez is tele van rejtéllyel. Miért nem tudta, nem akarta? igazán megve-teni a katonai vezetést ezt az objektumot. Hiszen orosz tankok jelentek meg, s tüntek a környékről, míg a magyar

tankok átálltak, s löni kezd-ték az épületet. Az első kivég-zés jellegű haláleset a fehér zászlós Mező Imre lelővése volt, amikor a bent lévőök ér-dekében a megadásról tár-gyalva kijött a házból. Ige-nám, de megnyugtatóan nem lehet tudni, előről vagy há-tulról lökték le. Mindkét változat logikus lehet a maga ne-mében.)

A hivatalos indoklás szerint a szovjetek ekkor döntöttek a beavatkozásról, hiszen ekkor nyilvánvaló - mondották -, hogy a kommunisták lemé-szárlásáról van szó. Csak-hogy az már bebizonyoso-dott, hogy jóval előbb született a döntés. Még 30-a előtt tisztázták Hruscsovék az amerikaiakkal a diplomá-cia virágnyelvén, hogy utó-biak nem tekintik érdekeik sérelmének, ha Moszkva fegyveresen beavatkozik... Már javában özönlöttek be-felé Záhonytól a tankok, amikor kivonulást ígértek a szovjet csapatok. Aztán jött a nagy árulás, amely a hajda-ni török hódítók módszereit alkalmazva elfogatta a ma-gyar delegációt a tárgyalás színhelyén.

Kádár közben megjárta a nagy SZU-t, de még itthon nem merte ellenforradalom-nak titulálni az „októberi sajnálatos eseményeket”. Sőt! Még november végén is büntetlenséget ígért a benne résztvevőknek.

A fejlemények mást mutat-tak. Olyan bosszúhadjárat következett, amelyben a kivégzések száma meghaladta 150 év politikai pereiben szü-lelteti halálos ítéletek számát. Csoda-e, hogy utána minden-ki emlékei legmélyén őrizte csak 1956 emlékét. Csoda-e, hogy a lelkiismeretfurdalá-sos hatalom lehetővé tette, hogy a meggyötört nép (a kivégzettek túlnyomó többsé-gének foglalkozása munkás volt), élvezhesse a legvidá-mabb barakk örömeit, a gulyáskommunizmus terített asztalát.

S ugyanakkor az sem csoda, hogy a lelke, kollektív tudata azóta sem tudta megemészte-ni ezt a tragédiát. Hogyan is tudhatta volna, hiszen 1956-tól 1990-ig kellett elfojtani egy érzést, úgy tenni, mintha valóban létrejött volna a konszolidáció, úgy tenni, mintha nem lett volna 1956, nem let-ték volna kivégzések, nem lett volna megfélemlítve egy egész nép. S az elfojtott ér-zések, érzelmek kibeszélésére még nem volt elég az első sza-bad választások utáni hat év. Sok maradt még a titok is, többek között azok a titkok is, amelyekről szövegünk.

kellenek ahhoz, hogy mind-egyikről fellebbenjen a fátyol, s lehet, hogy egyikük-másikukra sohasem derül fény.

Ez azonban nem befolyásol-hatja a népnek azt a képessé-gét, hogy a legnehezebb hely-zetekből is feltápszakodik, s folytatja. Az élet törvénye ez, amely különösen a földhöz-közeli életformát hatja át. De az ünnepeken - mint október 23-a - mégis emlékezni kell a dicsőséges napokra, s az azo-kat követő tragédiára. A di-csőséges napokra azért, hogy világos legyen mindenki e-lőtt: az elnyomást csak egy bizonyos pontig lehet tűrni. A tragédiára meg azért, hogy sohasem ismétlődjön meg.

Göz József

Önkormányzati Hírek

Buszvásárlás támogatással

Rendkívüli ülést tartott ok-tóber 7-én az Önkormányzat képviselő-testülete. A pol-gármesteri jelentés elfogadá-sa után az Önkormányzat tu-lajdonában lévő Hajdú Gyógyszerkereskedelmi Rt. részvényeinek eladásáról döntött a Testület. A rész-vénycsomag értéke - névér-tékben - 1.860.000,- Ft el-adási áron 123 %-os árfolyamon 2.287.800,- Ft. Ennek az összegnek a fel-használásáról az Önkor-mányzat később hoz döntést. A Népjóléti Minisztérium-hoz benyújtott pályázat alapján a falugondnoki szol-gáltatás bevezetéséhez a

bruttó vételár 70 %-át kitevő összeget 1.947.750,- Ft-ot kapott a település, melyből egy darab Toyota HIACE gépkocsit vásárolhatott 834.750,- Ft saját erő hozzá-adásával. A közeljövőben ke-rül sor a két nagyobb tanyai településen a lakossággal va-ló találkozásra felmérni azo-kat az igényeket és lehetősé-geket, mellyel az ott élő emberek napi gondjain segít-het az Önkormányzat.

Ugyancsak pályázat útján el-nyert pénzből került sor a Szállást Biztosító Idősek Klubjában a fűtés korszerű-sítésére.

A HISZI-MAP térképkia-dó és Kereskedelmi Kft. Hajdú-Bihar Megye atlaszát jelen-teti meg a közeljövőben, melyben a település térképe is megtalálható. A kiadvány költségeihez 30.000,- Ft tá-mogatást tud nyújtani az Ön-kormányzat.

3A Szivárvány-93 Bt. teme-tés szolgáltatásával kapcsola-tos ajánlatot nem vitatta meg, mivel érvényes szerző-dése van a Temetkezési Vá-lalattal, amelynek szolgálta-tásaival a lakosság részéről kifogás bejelentés nem érke-zett.

Döntött a Testület az eddig önkormányzati Hivatal és in-tézményei által használt Lat-vija kisbusz eladásáról. Elkészült az állatvásártéri hidmérleg teljes felújítása, karbantartása és hitelesítése. Asszonyrész tanyai település fél oldalt beépített utcasor lakóinak több éves kérelme teljesül a vízvezeték kiépíté-sével.

A Hajdú-Bihar Megyei Ter-ületfejlesztési Tanácshoz be-nyújtott pályázat alapján vissza nem térítendő támo-gatásból és a lakosság - az érintett - által végzett munkával a közeljövőben kerül az udvarokba a vezetékes ivó-víz.

Pénzügyi nehézségek miatt az első lakáshoz jutóknak nyújtott korábban elbírált támogatás kiutalására a kö-zeljövőben kerül sor, mely-hez az érintettek megértését kéri a Polgármesteri Hivatal. Azok az első lakáshoz jutók, akik kérelmüket a rendelet hatályon kívül helyezése e-lőtt beadták és az megfelel a jogszabályi előírásoknak és részükre a Népjóléti Bizott-ság a támogatás megadása mellett döntött, de az építke-zést még meg sem kezdték, így a hivatal támogatást nem utal ki.

Felhívja a Polgármesteri Hi-vatal a lakosság figyelmét, hogy jelezze ki-ki a saját la-kóközterületében azon közter-ületek karbantartásának lombtalanításának szüksé-gességét, melyek önkor-mányzati tulajdonúak. Felhívja továbbá az ingat-lantulajdonosok figyelmét az ingatlan részük előtti közte-rület,(járda, vízelvezető árok) őszi munkáinak elvég-zésére.

NYÍRACSAÁDI KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

FELHÍVÁSA

valamennyi magyarországi általános iskola fenntartójához

Tisztelt Iskolafenntartó!

1996 kiemelkedő évfordulók éve a magyar nép történetében. Honfoglalásunk 1100. évfordulóját ünnepeljük, őseinkre emlékezünk, akik birtokba vették a Kárpát medencét, ezáltal megeremítették az államalapítás feltételeit.

Az idén ünnepeljük a magyar iskola alapításának 1000. éves évfordulóját is. 996-ban alapították a Pannonhalmi Bencés Kolostort és ezzel az első magyar iskolát. A jeles évfordulón iskolatörténeti kiállításokra, tudományos konferenciákra és egyéb rendezvényekre kerül sor az országban.

Nyíracsaádi Község Képviselő-testülete (36/1996. számú határozata alapján) az iskolaalapítás évfordulója alkalmából felhívással fordul az ország valamennyi általános iskolát fenntartó szervezetéhez (természetes személyhez), hogy ezen alkalomból valamennyi általános iskolai tanterem kapjon nemzeti színű zászlót, nemzetiségi oktatás esetén pedig a nemzeti hovatartozást kifejező zászló is kerüljön az osztályterembe.

Képviselő-testületünk felkéri a települések polgármestereit, hogy gondoskodjanak az önkormányzat fenntartásában működő általános iskolák tantermeiben a nemzeti színű nemzeti hovatartozást kifejező zászlók elhelyezéséről és legyenek kezdeményezői a nem helyi önkormányzati iskolák fenntartóinál is nemzeti jelképünk iskoláikban történő elhelyezésének.

A zászlók elhelyezése nem jelenthet nagy költséget, melyet egyébként ajándékozhatnak az iskolai osztályoknak önkormányzati képviselők, gazdasági társaságok (egyéb szervezetek), egyéni vállalkozók, magánszemélyek, ezzel is emlékeztetéssé téve az iskolaalapítás 1000. évfordulóját.

Tisztelt Iskolafenntartó!

Reméljük kezdeményezésünk megértésre talál és ezzel is erősítjük fiataljainkban a magyarságtudatot, nemzeti jelképünk tiszteletét.

A zászlók elhelyezésére lehetőleg ez év őszén, karácsonyi szünetig kerüljön sor.

Nyíracsaádi, 1996. szeptember 2.

NYÍRACSAÁDI KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

A Király-hágó után

Kerékpárral Erdélybe

Augusztus 28-án zuhogó esőben indultunk útnak. Uticélunk a nicolai ortodox kolostor volt, ami Kolozsvártól 45 km-re található.

Hála Istennek mire az ártándi határátkelőhelyet elértük kisütött a nap és száraz úton tekerhettünk tovább.

Sok rosszat hallottunk a romániai közlekedésről, ami már az első kilométerek után beigazo-
lódott. Az utak minősége poc-
csék és ráadásul szinte minden
autós ránküzdött.

Első pihenőnk Nagyváradon tartottuk, amiről szintén csak negatívumokat mondhatnánk el. Miután szétnéztünk a városban újra útrakeltünk. Az autósok durvasága az ország belseje felé haladva sajnos csak fokozódott. Sötétedéskor a Sebes-Körös partján vertünk sátrat. A környezet festői szépségű volt, kavicsos folyómeder, sziklás hegyoldal, vízesés. Ezt az idillikus állapotot csupán a tőlünk 10 m-re fekvő sínpár és az azon minden félóránként közlekedő vonat törte meg. Másnap frissült erővel vágtunk neki az előttünk álló 180 km-nek. Nagy erőfeszítés árán este nyolc óra körül érkeztünk meg Kolozsvárra. Erről a várásról viszont szép emlékeink vannak, hiszen gyönyörűek a templomai és szobrai. A nevezetességek megtekintése után ismét nyeregbe szálltunk és éjfélre már Nicolában tudhattuk magunkat.

A kolostorban nagyon szívélyesen fogadtak bennünket, ételt és szállást kaptunk a szerzetesektől. Reggel 7 órakor betekintést nyerhettünk az ortodox liturgia ritusába, amiről tudni il-
lik, hogy több mint négy óra-
hosszas amit állva vagy térdelve
kell végighallgatni. A szertartás
után átkerekeztünk a szom-

szédos Székre, ahol vásároltunk a híres szilvapálinkából és meg-
tekintettük a széki népviseletet.
Harmadik este a Szamos part-
ján táboroztunk le. Ennek a táj-
nak is lenyűgöző volt a szépsé-
ge. Csak szalonnasütés közben
vettük észre, hogy a közelében
szintén vasút található amitől
álmatlan volt az éjszakánk.
Reggel kissé elcsigázva ültünk a
kerékpárra, nyolc órai tekerés
után elértük Szatmárnémeti ha-
tárát. Itt görögkatolikus paróki-
án kaptunk szállást, ahol elbe-
szélgeltünk a helyi esperessel a

romániai magyarság helyzetéről és nehézségeiről.
Vasárnap délután érkeztünk
haza. A biciklizéstől ugyan ret-
tenetesen kimerültünk, de a lát-
nivalók miatt megérte a fárado-
zás. A túra alatt körülbelül 700
km-t kerekeztünk. A csapat
tagjai voltak: Dobos Péter
Abod, Szarka Gergely Sárospa-
tak, Mező Nándor és Gugg
Zsolt nyíraczádi Ifjúsági Egye-
sület.

Gugg Zsolt

A kolostor 500 éves temploma

Kolozsváron a Mátyas szobornál

Dr. Lengyel Imre csaknem annyira kiismeri magát Nyíracsádon, mint mondjuk egy 22 éves helyi fiatalember. Ugyanis éppen ennyi évvel ezelőtt osztották rá a községet a debreceni ügyvédi munkaközösségben. Azóta jár ki hetente egy alkalommal, hogy ügyvédi szolgáltatásait igénybe vehessék az acsádiak is, akiknek így nem kell Debrecenbe utazniuk, ha ügyvédi megbízást akarnak adni dolguk intézésére, képviselőtükre. Mi lehet a legkézenfekvőbb dolog, amit egy ügyvédtől kérdezhet az ember?

Ittmaradt ügy

- Milyen érdekes ügygel foglalkozik most?

- A régi rendszerből maradt ránk egy elfelejtett csere ügye. Van Nyíracsádon a Rákóczi utca 17. alatt egy ingatlan. Valamikor a régi MSZMP használta, abban tartotta üléseit, összejöveteleit. Aztán 1974-ben gondoltak egyet, s nagyra találván az épületet, azt javasolták, visszaadják azt a tanácsnak, s helyette inkább egy kisebbet használnak, a tanács épülete mellett. Így cserélt gazdát a kezelői jog. A nagyobbik ingatlanban két iskolai tanterem, mozi, fogorvosi rendelő működött.

Aztán jött az MSZMP kettéválása, a rendszerváltás, amikor önkormányzati tulajdonba kerültek az általa használt tanácsi ingatlanok. Így járt a kisebb épület is, de a nagyobbikról elfeledkeztek. Egészen addig, amíg az önkormányzat nem gondolt arra, hogy szociális intézményt működtet rajta, amelyet központi támogatás segítségével lehet megvalósítani. Ekkor derült ki, hogy ez csak akkor lehet, ha önkormányzati tulajdonban van az illető ingatlan. Mivel a vagyonátadás befejeződött, erre már csak úgy volt mód, ha bírósághoz fordul az önkormányzat a tulajdonbaadás érdekében. Ennek az ügyét intézem most. Egy tárgyalásunk már volt a Kincstári Vagyonigazgatósággal szemben, most igazolnunk kell, hogy az említett ingatlancsere valóban lezajlott, s a Rákóczi utca 17. számú ingatlan valóban a tanács kezelésében volt.

- Az ember nem is gondolná, hogy ilyen érdekes ügyek akadnak manapság vidéken. Hogyan került kapcsolatba a vidéki munkával?

- Az ügyvédi munkaközösség idejében fel volt osztva a megye az ügyvédi munkaközösség tagjai között. Mindenkinél volt egy községe, ahol nem működött helyi ügyvéd. Ezekre az ügyeleti helyekre hetente egyszer-kétszer jártunk le fogadóórára, ügyvédi feladatok ellátására.

- Az ügyvédi munkaközösség idejében fel volt osztva a megye az ügyvédi munkaközösség tagjai között. Mindenkinél volt egy községe, ahol nem működött helyi ügyvéd. Ezekre az ügyeleti helyekre hetente egyszer-kétszer jártunk le fogadóórára, ügyvédi feladatok ellátására.

- Az ügyvédi munkaközösség idejében fel volt osztva a megye az ügyvédi munkaközösség tagjai között. Mindenkinél volt egy községe, ahol nem működött helyi ügyvéd. Ezekre az ügyeleti helyekre hetente egyszer-kétszer jártunk le fogadóórára, ügyvédi feladatok ellátására.

Miért Nyíracsád?

- Miért éppen Nyíracsádra került?

- Édesanyámék családja Vámpércséről származik, ismerős volt a környék, hiszen Acsád és Pércs szomszédoknak tekinthető. Aránylag korán, 1975-ben kezdtem meg ott a praktizálást, amikor az előttem ott lévő kollega nyugdíjba ment. Nemcsak a hozzám forduló embereknek, hanem a termelő- és szakszövetkezetek is elláttam joggal kapcsolatos feladatait. Ugyanezt elvégeztem az önkormányzat számára is, amely nagyon jó feltételeket biztosított a munkámhoz, s a neki végzett munkám fejében nem kér bérleti díjat a helyiségért, ahol a fogadóóráimat tartom.

- Milyen ügyekkel találkozik?

- Korábban is, most is a szerződéskezesek dominálnak, adásvételiellekkel, s egyebekkel. Ezek teszik ki a munkám kilencven százalékát, s a maradék tíz százalék főleg családügyi ügy, válás, láthatás, gyerektartás és néhány birtokháborítás. Bünyügyi képviselőre csak elvéve került sor, a huszonkét év alatt legfeljebb tíz volt ilyen.

- A gazdasági átalakulás milyen új feladatokat hozott?

- A kárpótlási törvény végrehajtása sok munkát jelentett. A szakszövetkezet még csak hagyján, ott mindenkinek a

nevének maradt a föld. De a termelőszövetkezeti földek tulajdonjogának a megállapítása nagyon nehéz volt. Néha komoly feladatot jelentett egyáltalán az azonosítás.

- Az új vállalkozások nem adtak pluszmunkát?

- Nyíracsádon nem. Ugyanis csak a gazdasági társaságoknak kell cégbejegyzés, amely ügyvédi ellenjegyzéshez van kötve, a magánvállalkozásoknál ez nem szükséges. Itt nem a társaságok a jellemzőek, hanem az egy-két személyes vállalkozások.

Rá sem ismerni Acsádra

- Milyen változásokat tapasztalt a huszonkét év során a község arculatán?

- Olyan nagyokat, hogy rá sem ismernék Nyíracsádra, ha e huszonkét év múltán most látnám először. Egészen megváltozott a község arculata. Szép új házak épültek, rendezték az utcákat, kialakították a főter új képét, rendezhették a műemlék-templomot, emlékmű és szobor díszíti a környezetet. Ugyancsak kiemelkedő az a kulturális pezsgés, ami szintén példa nélkül áll a környéken. Igazán kíváncsi vagyok, hogy vajon a következő huszonkét év alatt még mekkora fejlődést valósít meg Nyíracsád, amelynek tiszteletbeli polgárának érzem magam.

Gőz József

Huszonegy éve citerázunk együtt

A 21 éve citerázó csoportról

Ez idő alatt kb. 100-110-en tanultak meg citerázni szak-
köri foglalkozásokon, többsé-
gében gyermekek.

Eleinte helyben készült, majd később a művelődési ház illetve a szülők által vásárolt cite-
rákkal próbálták a magyar
népdalokat énekelni.

Elég hosszú idő ez ahhoz, hogy sikereinkről is számot adjunk. Ezt a csillebérci és a zánkai népművészeti táborban kezdtük. Országos minősítésen háromszor ezüst, megycin pedig két arany és egy ezüst oklevelet kaptunk.

Volt lehetőségünk a polgármester úr jóvoltából Finnországban rendezett fesztiválon szerepelni.

Citeráztunk Erdélyben is. Nagy élmény volt a gyerekekkel együtt a fővárosban köz-
ségünk festőművésznének tár-
latbemutatóján a várban
citerázni.

Debrecenben, Hajdúszoboszlón, Miskolcon és a környező községek nagyobb rendezvé-

nyeire kaptunk meghívást, és kapunk ma is.

Ezeknek a sikereknek a gyermekekkel együtt én is nagyon tudok örülni. 1995. nyarán az Országos népdalkörvezető tanfolyamon Csillebércen Kóka Rozália a Népművelési Intézet főmunkatársa tanácsaira pályázatot nyújtottunk be a művelődési ház vezetésével az Országos Játék Alapnak citerák vásárlására. A pályázott összegből 11 db citerát vásároltunk. A szak-
kör tagjai örültek a jó hangú hangszereknek. Ez nagy segítség, mivel a régi citerák elhasználódtak, alig, vagy egyáltalán nem lehet őket hangolni. A jövőben mind a három csoport egy felnőtt és két gyermek csoport tovább ápolják a több mint 21 éves hagyományainkat és községünk hírnevét erősítik.

Kabály Ferenc csoportvezető

Emlékezés október 6-ra Egy névsor

Bathány Lajos Magyarország első felelős miniszterelnöke. A pesti Újépületben öngyilkosságot kísérel meg, de orvosainak sikerült annyira talpraállítani, hogy a mai örökmeccses helyén 1949. október hatodikán este hat óra-
kor kivégezhessék.

Lázár Vilmos honvéd ezredes. Aradon végezték ki, reggel fél hatkor. A „lőporra és golyóra” ítélték négyes csoportjában ő volt az első.

Dessewffy Arisztid honvéd tábornok. A temesvári csatavesztés után Törökországba menekülhetett volna, de Lichtenstein herceg ígéretére visszatért és csapatával kegyelemre megadta magát.

Kiss Ernő honvéd tábornok. Örmény származású, dúsgazdag férfi, gyakorlatilag teljes vagyonát a szabadságharc ügyére áldozta. Bátor katona volt, a legenda szerint nem fogta a golyó. Csatában nem sebesült meg, Aradon a kivégzését meg kellett ismételni, mert hóhérai közvetlen közelről mellé lőttek.

Schweidel József honvéd tábornok. Már Napóleon ellen is harcolt az osztrák hadseregben. A hadbírósgát kegyelemre ajánlotta.

Poeltenberg Ernő honvéd tábornok. 1848 márciusában meglepetésével többször kérelmezte, hogy ne helyezték Magyarországra. Közismert békepárti volt, ezért bizalmatlanság vette körül a honvédseregben mindaddig, amíg Győrnél a többszörös osztrák túlerővel szemben, az ellenségnek nagy károkat okozva, harcképességét megőrizve, rendben tudott visszavonulni.

Török Ignác honvéd tábornok. Mérnökari ezredes ko-

raban tanítványa volt Görgey és Klapka is. Utolsó óráiban várépítési szakmunkákat olvasott. Másodiknak szólította a hóhér a bitófához.

Láhner György honvéd tábornok. Kossuth azt mondta róla: „Helyét bámulatos sikerrel töltötte be.” Többek között a nagyváradi fegyvergyár felállítása fűződik nevéhez.

Knézic Károly horvát származású honvéd tábornok. „Galiczia nyomorúságában születtem meg az én minden áldozatra kész önérzetem, hol is a Metternich-politika erkölestelenségét, majd meg a nemesség esztelen könyörtelenségét és ez által az elvadult lengyel népnek kegyetlenségét színről színre látva...lelkemben egy jobb kor utáni vágy ébred fel” - írta naplójában.

Nagysándor József honvéd tábornok. Személyesen vezette csapatát Buda visszavívásakor.

Leiningen-Westerburg Károly gróf, honvéd tábornok. Sem ő, sem Aulich nem tudott magyarul. A tavaszi hadjárat egyik legkiemelkedőbb alakja.

Aulich Lajos honvéd tábornok, hadügyminiszter. Még az aradi hadbíró is kiváló embernek nevezte.

Damjanich János, szerb származású honvéd tábornok. Vörössipkásai élén harcolt. Katonái rajongtak érte. Vécsey Károly, gróf, honvéd tábornok. Utolsóként végezték ki. Mivel már nem tudott senkitől elbűcsüzni, odalépett régi haragosának, Damjanich Jánosnak a bitón lógó holttestéhez és megcsókolta a kezét.

1000 éves a magyar iskola...

Néhány képpel felelevenítjük az elmúlt néhány évtized iskolai pillanatait.

A tantestület 1950-ben

Sántha Ferenc igazgató tanítványai körében

Vöröskeresztes versenyen 1970-ben

„Régi citerások”

Egy osztály 1985-ből

1956 októberére Nyíracsadon

Az utókor megítélése szerinti legjelentősebb események az akkor élt emberek szemében nem biztos, hogy nagyon tűnnek. Számos országos jelentőségű események sem biztos, hogy megérintik az egyszerű emberek mindennapjait. Ez a megállapítás méginkább igaz arra a korszakra, amikor a rádió, televízió az újságok nem terjedtek el igen széles körben, s így nem befolyásolták a maihoz hasonlóan gondolkodásunkat.

1956 októberében forradalom volt Budapesten. Egy elnyomó rendszer elleni igazságos felkelés. A mai huszon- és harmincévesek ezeket a megállapításokat csak a történetek megítélése alapján ismerhetik. De az idősebbek átéltek 1956-ot. Hogyan jutott el hozzájuk a történelem szele?

Az 1956 október végi napok jellemző nyíraczádi történetét próbáltuk feleleveníteni amikor megkérdeztük a kortársakat, hogy mi történik akkor. Jellemzően az országos eseményeket említik először, s azokat is abban a megvilágításban, amelyben mai újságcikkek említik.

„Azt a rendszert akarták, ami most van, azt akarták megváltoztatni, ami 1990 után lett” - említette szinte minden megszólaló.

Idegenek nemigen jöttek a faluba, kivéve néhány debreceni diákot. Ők is csak keresztülutaztak a falun. Valószínűleg a változásokat akarták tudatni az emberekkel, de kevés ideig maradtak,

így befolyásuk nem volt jelentős. Az emberek a ’közszegénység’ gyülekeztek, s néhányan szónokoltak. Voltak akik fel akarták gyűjtani az épületet, így éjszaka vigyázni kellett. Azokat a fegyvereket akarták megszerezni, amelyek a fegyveres testületek képviselőinél voltak.

Azt is megemlíti néhányan, hogy megverték embereket. Talán politikai meggyőződésük, talán más miatt. Az akkor iskolába járó gyerekek arra emlékeznek, hogy egy ideig németet tanultak az iskolában az események hatására az orosz helyett.

Hogy hogyan sikerült olyan hamar megoldani a nyelvváltást, s miért éppen németet tanultak, azt már nehéz lenne kideríteni.

S végül említsük meg, hogy voltak olyan falubeliek is akik éppen katonaidejüket töltötték 1956 októberében. Ők azt mondják, hogy alakulataikat Budapestre vezényelték az Olep főhadiszállásra. Itt tartózkodtak, de a jelentős pesti eseményeket nem látták.

Talán az olvasók nem találják elég nagy jelentőségűnek az itt megemlélt eseményeket. De a falu történelmében ezek éppen olyan jelentős szerepet játszanak, mint a budapesti események az ország egészének az életében, s az ünnepre készülve ugyanúgy felidézhetjük őket, mint az ország sorsát meghatározókat.

Illés Gabriella

Rendőrségi Hírek

09. 04. Reggelre a nyíraczádi Fehérakác vendéglő játékterembe ismeretlen tettesek betörttek, a kár kb. 18 ezer Ft. Eljárás folyamatban.

09. 05. 17 óra körüli időben Nyíracsad Kossuth utcán közlekedési baleset történt, személygépkocsi kerítésnek ütközött, személyi sérülés nem történt. Eljárás folyamatban.

09. 06. 13 óra körül Nyíracsad Kassai utcán tehergépkocsi személygépkocsival ütközött 2 fő könnyebben sérült. Eljárás folyamatban.

09. 10. 8 óra körül Nyíracsad Kossuth utcán közlekedési baleset történt. Személygépkocsi ütközött 1 fő könnyebben megsérült. Eljárás folyamatban.

09. 15. 9 óra körül Nyíracsad Asszonyrészen ismeretlen tettes garázból eltulajdonított egy db. Mountainbike kerékpárt, a kár 24 ezer Ft. Eljárás folyamatban.

09. 27. Nyíracsad Kossuth utcán személygépkocsi lovas fogattal ütközött. Személyi sérülés nem történt. Eljárás folyamatban.

A községi könyvtár új könyvei

Ujlaky István
„Nemzettankönyv”.
Bp. 1996.

Balogh Béni:
Magyar királymondák.
Bp. 1996.

A kötet az évszázados „hagyományú”: Mi a magyar? kérdésvetéssel kezdődik, vagyis előjáróban arra keres választ: mi a nemzet? melyek az ország, a régió, a kontinens ismérvei? Az összesen harmadik lecke szisztematikus összegzése a magyar történelemnek, miközben olyan tényekre és összefüggésekre irányítja a figyelmet amelyek egyetlen iskolában oktatott tantárgy sem érint pl. A népek eredetmondái és történelmszemléletük sajátossága, az etnikum és a nemzetiség fogalma. Minden fejezet végén ajánlott irodalmat közöl, mondandóját pedig sűrűn illusztrálja. A magyarságtudomány történelmi ismeretkörét teljes körűen feldolgozó mű, valóban tanítható tankönyv. Minden felnőt és iskoláskorú olvasónak ajánlom.

A honfoglalás ezeregyedik évfordulójára született, az író új kötete, melyben a honszerzéstől az I. világháborúig, vagyis Árpád vezértől IV. Károlyig ad epikus-novellisztikus ízelítőket hazánk múltjából. A három forrásból - a történelemből, a néphagyományból, és kivált az író képzeletéből táplálkozó, majd félszáz elbeszélés egy-egy jelentős magyar uralkodó-király, fejedelem, kormányzó - fontosnak ítélt vonásait idézi föl, mégpedig azzal a pedagógiai céllal, hogy a történelemalakító személyek jellemnagyságáról, hazát szolgáló tudatosságáról meséljen a fiataloknak. Mindazonáltal a kötet novellisztikus mondái igen tanulságos és nevelő hatású. Minden iskoláskorúknak ajánlom.

A támogatáshoz készpénz, bankhitel és fedezet szükséges

A kis és közepes nagyságú mezőgazdasági üzemek beruházásaihoz nyújt vissza nem térítendő egymilliárd forintnyi támogatást az Európai Unió PHARE-programja. A pályázati űrlapokat

a Mezőbank Rt. területi igazgatóságainál szerezhetik be az agrártermelők. A támogatás feltétele, hogy annak értékével megegyező nagyságú hitelt vegyen fel a kérelmező a Mezőbank Rt.-től, és készpénzben a tervezett beruházási összeg 20 százalékát letétbe helyezze. A saját fejlesztési forrás-

nak el kell érnie a tervezett beruházás értékének 50 százalékát. A pályázónak fedezetként a hitel és egyévi kamata kétszeresével kell rendelkeznie. Az új támogatási formáról Nyíregyházán adtak tegnap tájékoztatást az FM PHARE-iroda és a Mezőbank Rt. képviselői. A pályázatokhoz szüksé-

ges nyomtatványokat hétfőtől adják ki. A hitelkérelmeket és a pénzügyi tervet szeptember 16-tól lehet beadni a Földművelésügyi Minisztérium PHARE Segélyprogram Irodájához. A borsodi, nógrádi, szabolcsi és banyai pályázók előnyt élveznek.

Hollandok Nyíraczádon

Október 14-én 16.30 órától a hollandiai Soli Deo Gloria együttes néptánc csoportja lépett fel a művelődési ház nagytermében. Az együttes Rotterdam mellől egy hatezer lelkes faluból érkezett a debreceni Maróti György kórus vendégeként hozzánk.

18 órától a görög katolikus templomban lépett fel a Soli Deo Gloria együttes kórusa.

Színvonalas műsorokkal felejthetetlen élményben részesítettek bennünket.

November 22-én 11 órától a Pityang színpad előadásában Jagri

József: Kalamajka tündér című mesejáték lesz látható a művelődési házban. Belépődíj: 100 Ft.

A művelődési házban november 23-án KATALIN Napi bált rendezünk a Vöröskereszt és a művelődési ház szervezésében.

Ismét szervezünk csoportos színházlátogatást. Érdeklődni a művelődési házban lehet.

Próhirdetés

Nyíraczádi Rákóczi 109. szám alatt 3 szob. étkezős, gázfűtéses, telefonos ház eladó
Telefon: 206-794

Miskolciak vendégségben Nyíraczádon

Több éves kapcsolata van a szállást biztosító Idősek Klubjának a Miskolci I. számú Gondozási Központtal. Szeptember 10-én viszonzották látogatásukat a nagyváros nyugdíjasai közül 45 fő, akik szintén gondozottak. Megtekintették a református templomot, jártak a Guth-i erdőben és ismerkedtek a faluval.

Nagy élmény volt számunkra a citeraegyüttes és népi táncosport Művelődési Házban adott műsora, melyet együtt tekint meg a Franciaországból érkezett polgármesteri delegáció tagjaival. Képünkön a nyíraczádi miskolci látogatása.

Varga József klubvezető

Mikro-Hitel

Mikro-Hitel: megnövekedett hitelösszeggel, állandó kamatcsökkenés

A Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (MVA) Mikro-Hitel Programja az ország minden megyéjében működik, így megyénkben is. 1993. augusztusa óta. A Programban 1993 óta az első igazán jelentős változás 1995. júliusában következett be, amikor lehetővé vált 2 évnél régebben működő vállalkozások hitelezése is.

Ezúttal újabb változtatások történtek:

- A hitel maximális összegét az MVA 1996. július 1-től 1.000.000 Ft-ban határozta meg.
- A hitel kamatát az MVA 1996. október 1-től évi 20%-ban határozta meg, mely a jegybanki alapkamat változásával együtt változik. (A hitel kamata állandó, a szerződéskötés után nem változik.)
- A Mikro-Hitel folyósító bankja 1996. szeptember 1-től a Polgár és Vidéke Takarékszövetkezet.

További hitelfeltételek:

- A futamidő maximum 3 év, fél év türelmi idővel.
 - A hitel kezdő vagy működő vállalkozásoknak egyaránt adható, melyek 10 főnél kevesebbet foglalkoztatnak és éves árbevételük, vagyonuk alapján kisvállalkozásnak minősülnek.
 - A hitelt mezőgazdasági kistermelők is igényelhetik és kapcsolódhat hozzá állami kamat vagy egyéb támogatás is.
 - A hitel alapvetően beruházási célú, de a hitelösszeg maximum 30%-a forgóeszköz-finanszírozásra is használható.
- (A részletes hitelfeltételeket a mellékelt tájékoztató tartalmazza.)

A Hajdú-Bihar megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány eddig 186 millió Ft hitelt folyósított a megyében, összesen 348 vállalkozás részére. Ezévből még kb. 30 millió Ft, 1996-ban pedig várhatóan 70-100 millió Ft odaitételére lesz lehetőség.

A hitelpályázatok az Alapítvány Központjában és a regionális irodákban nyújthatók be.

Központ: Debrecen, Vármegyeháza u. 1/B. (52/348-895; 52/349-901)
Irodák: Berettyóújfalú, Kossuth u. 6. (54/400-623; 54/402-056)
Tiszacsege, Fő út 11. (52/373-070)
Hajdúnánás, Bocskai út 12. (52/381-745)
Hajdúszoboszló, Szilfákalja u. 2. (52/361-612; 52/362-448)
Nyíradony, Kossuth u. 38. (06-60/304-215)
Létavértes, Árpád tér 10. (52/376-365)
Hajdúböszörmény, Bocskai tér 2. II. em. 26. (52/371-561)

Debrecen, 1996. október 7.

Kiss Imre
Kiss Imre
mikrohitel menedzser